

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 149/2023
02.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Гордане Којић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Пауна Сорина, због продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. КЗ и других, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Лазара Гутеше, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву К 50/21 од 15.08.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1039/22 од 12.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 02.03.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Пауна Сорина, адвоката Лазара Гутеше, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву К 50/21 од 15.08.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1039/22 од 12.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву К 50/21 од 15.08.2022. године окривљени Паун Сорин оглашен је кривим због продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које му је суд претходно утврдио казну затвора у трајању од пет година, и због кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 3. у вези става 2. КЗ, за које је му је суд утврдио казну затвора у трајању од једне године, и осудио га на јединствену казну затвора у трајању од пет година и шест месеци. Окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета кривичног дела и то једног мобилног телефона марке „Apple Iphone 6“, са картицом и једне USB меморије. Истом пресудом, малолетној оштећеној АА враћен је привремено одузети мобилни телефон марке „Samsung J4“ са картицом и иста је, преко родитеља као законског заступника, упућена да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку. Окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка у износима ближе наведеним у изреци пресуде, као и остале трошкове о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1039/22 од 12.12.2022. године усвајањем жалбе браниоца окривљеног Пауна Сорина, адвоката Лазара Гутеше,

преиначена је пресуда Вишег суда у Панчеву К 50/21 од 15.08.2022. године, само у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Београду окривљеног Пауна Сорина, због кривичних дела за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, узимајући као правилно утврђене казне затвора и то за продужено кривично дело обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. КЗ казну затвора у трајању од пет година, а за кривично дело приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 3. у вези става 2. КЗ, казну затвора у трајању од једне године, осудио на јединствену казну затвора у трајању од пет година и три месеца, док је у преосталом делу жалбу браниоца окривљеног и Вишег јавног тужиоца у Панчеву, одбио као неосноване и првостепену пресуду, у непреиначеном делу, потврдио.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Пауна Сорина, адвокат Лазар Гутеша, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи у целини побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду, с тим да из образложења захтева произилази да захтев подноси и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Из образложења поднетог захтева за заштиту законитости произилази да бранилац окривљеног, иако не означава, захтев подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 60. КЗ наводећи да се у радњама окривљеног Пауна Сорина не стичу обележја продуженог кривичног обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. КЗ и кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 3. у вези става 2. КЗ, већ само обележја кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1 КЗ. Према мишљењу браниоца, размена фотографија инкриминисане садржине између окривљеног и малолетне оштећене, повезана је са обљубом, па се ове радње не могу посматрати засебно као два кривична дела, већ као једна целина и у том смислу једно кривично дело из члана 180. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни касациони суд, оцењује као неосноване.

Кривично дело обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ чини онај ко изврши обљубу или са њом изједначен чин са дететом.

Кривично дело приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 2. КЗ чини онај ко искористи малолетника за производњу слика, аудио-визуелних или других предмета порнографске садржине или за порнографску представу. Тежи облик овог кривичног дела из става 3. истог члана постоји ако је дело из става 2. овог члана извршено према детету. Према ставу 6. истог члана, предметима порнографске садржине настале искоришћавањем малолетног лица (дечија порнографија) сматра се сваки материјал који визуелно приказује малолетно лице које се бави стварним или симулираним сексуално експлицитним понашањем, као и свако приказивање органа детета у сексуалне сврхе.

У изреци побијане првостепене пресуде наведено је да је окривљени Паун Сорина у временском периоду од новембра месеца 2019. године до јула месеца 2020. године, дана 03.02.2020. године, у ..., у стању урачунљивости, свестан свога дела и његове противправности, чије је извршење хтео, у више наврата извршио обљубу са дететом – оштећеном АА из ... (рођеном ...2006. године) и то тако што је, након што је оштећена са њим ушла у емотивну везу у новембру 2019. године, на више различитих места описаних у изреци, извршио више пута обљубу са њом стављањем свог полног органа у њен полни орган, и у исто време је искористио за производњу слика порнографске садржине тако што је, током једне од обљуба, мобилним телефоном оштећене сликао како свој полни орган ставља у њен полни орган, и на тај начин направио четири слике сексуалног чина, при чему је од оштећене тражио да му путем мобилног телефона шаље слике на којима је нага, што је оштећена и учинила тако што је са свог мобилног телефона „Samsung J4“ на његов мобилни телефон „Apple Iphone 6“ послала слику на којој се види њен полни орган као и слику из купатила на којој јој се виде груди, које слике је окривљени пребацио у своју USB меморију.

Према налажењу Врховног касационог суда, у описаним радњама окривљеног, стичу се сва законска обележја продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. КЗ и кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 3. у вези става 2. КЗ, за која је окривљени правноснажно осуђен.

У конкретном случају, у изреци наведене пресуде јасно су описана сва субјективна и објективна обележја оба кривична дела и својство оштећене АА као пасивног субјекта, обзиром да се уз датум и годину њеног рођења, наводи и да је реч о детету које при томе живи у истом месту као и окривљени који је њом ушао у емотивну везу, из чега недвосмислено произлази да је окривљени био свестан старосне доби оштећене, односно да је реч о детету и да је упркос томе, у периоду дужем од шест месеци, у више наврата са њом имао сексуалне односе описане у изреци пресуде, што је и хтео, што чини обележја кривичног дела обљубе са дететом из чл. 180. став 1. КЗ. Слике сексуалног односа, које је окривљени током једног од односа направио на начин описан у изреци пресуде, и слике на којима се види полни орган и груди АА, које му је на његов захтев послала на мобилни телефон, несумњиво представљају предмете порнографске садржине, у смислу члана 185. став 6. КЗ, које је са циљем стимулисања сексуалног нагона и задовољења сексуалне знатижеље окривљени направио, односно примио на мобилни телефон и сачувао на својој USB меморији, из чега произилази да је код окривљеног, осим свести о старосној доби оштећене, постојала свест и воља у односу на конкретан порнографски садржај.

Стицај кривичних дела, у смислу члана 60. КЗ, постоји ако је учинилац једном радњом (идеални стицај) или са више радњи (реални стицај) учинио више кривичних дела за која му се истовремено суди.

Облици привидног идеалног стицаја, који произилазе из међусобног односа законских описа два или више кривичних дела, могу бити у односу специјалитета, супсидијаритета, консумпције и алтернативитета.

Кривично дело обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ може се извршити на више различитих начина и без предузимања радње извршења кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 3. у вези става 2. КЗ, која је потпуно различита, па ово кривично дело свакако не губи своју самосталност у односу на кривично дело из члана 180. став 1. КЗ нити је њиме конзумирано.

Према томе, у конкретном случају не може се радити о привидном идеалном стицају ни по једном основу, већ о реалном стицају два кривична дела и то продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ и кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 3. у вези става 2. КЗ, за која је окривљени Паун Сорин правноснажно оглашен кривим и осуђен, па Врховни касациони суд супротне наводе браниоца којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 60. КЗ, оцењује као неосноване.

Бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног правног лека. Међутим, наведену повреду закона бранилац образлаже анализирањем околности под којима су кривична дела учињена и личних својства окривљеног из којих закључује да је окривљени био у неотклоњивој правној заблуди, и тако суштински указује на повреду закона из члана 440. ЗКП коју овај суд није разматрао обзиром да не представља разлог због ког окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Пауна Сорина, адвоката Лазара Гутеше, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић